

OD AUTORA

O ddając do Państwa rąk niniejszą pracę, mam nadzieję, że przybliży ona sylwetkę świętego kapłana Bazylego Martysza, pierwszego naczelnego kapelana wyznania prawosławnego WP w randze pułkownika, który poniósł męczeńską śmierć w 1945 roku na Chełmszczyźnie. Obecnie powstaje coraz więcej publikacji, w których wymieniany jest ks. Bazyli Martysz. Należy do nich wydana w tym roku książka Piotra Zychowicza *Skazy na pancierzach. Czarne karty epopei Żołnierzy Wyklętych*, w której autor pisze: „Szczególnie bezsensowne, a jednocześnie przerażające były wypadki, do których doszło 4 maja w miejscowości Teratyn. Grupa żołnierzy NSZ pod dowództwem Zbigniewa Góry „Jacka” zamordowała tam naczelnego kapelana przedwojennego Wojska Polskiego protoprezbitera Bazylego Martysza. Był to mord dziki i zwierzęcy”¹. Warto przy tym podkreślić, że był on gorącym patriotą, który – jak sam pisał – „stara się pracować dla dobra odradzającej się Polski”.

Ks. Bazyli Martysz jest moim pradziadkiem, którego wcześniej znałam jedynie z przekazów rodzinnych. Zafascynowana jego niezwykłą osobowością oraz bogatym życiorysem, postanowiłam napisać o nim pracę, która byłaby moim hołdem złożonym jego pamięci. Pisząc tę monografię, starałam się dotrzeć do możliwie jak największej liczby materiałów źródłowych i opracowań; odwiedziłam wiele bibliotek i archiwów, a także

¹ P. Zychowicz, *Skazy na pancierzach.. Czarne karty epopei Żołnierzy Wyklętych*, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2018, s. 83–85.

korzystałam z dostępnych informacji o nim zamieszczonych w Internecie.

Pisanie pracy o księdzu Bazylim rozpoczęłam jeszcze przed jego kanonizacją, która nastąpiła w 2003 roku, zaś zakończyłam w 2009 roku. Cieszę się ogromnie, że moja praca – po dziesięciu latach od jej napisania – ostatecznie doczekała się wydania. W tym miejscu pragnę podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do wydania książki, a w szczególności mojej mamie, Irenie Mazurek, mojemu mężowi, Aleksandrowi Simakowowi, a także Marcie Szyszko-Essex i jej bratu, Aleksandrowi Szyszko oraz wydawnictwu „Elipsa”.

Radom, 23 czerwca 2018